

T. C.
İSTANBUL

Şehremaneti Mecmuası

Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır

Yıl : 6

Haziran 1930

Sayı : 70

edildiği Yüksek Akitler arazisinde ve diğer memleketlerde zuhur edipte 6 mci maddede mezkûr heyeti icraiye tarafın-
dan, Yüksek Akitler arazisine icrayı tesir edecek mahiyette telâkki olunan afetlere hasredilmiştir .

Madde 4 — Beynelmilel Muavenet Birliğinin herhangi bir memlekette faaliyeti hükûmetin muvafakatine mütevakıftır .

Madde 5 — Birliğin teşekkül ve faaliyeti atideki teşekküllerin serbest muavenetini müstelzimidir :

1 — Cemiyeti Akvam misakının 25 inci maddesine tevfiķan milli Salibiahmer Cemiyetlerinin ve bunların aralarında hukuki yahut manevi bir rabıta tesis eden veya edecek olan müessesat ve teşekküllerin .

2 — Felâketzede ahali lehine aynı faaliyeti, kabil olduğu takdirde Salibiahmer Cemiyetleri ve yukarıda zikredilen müessesat ile teşriki mesai suretile icra edecek kabiliyette olan bütün sair hususi ve umumî teşkilâtların.

Madde 6 — Beynelmilel Muavenet Birliğinin faaliyeti bir Meclisi Umumi tarafından icra edilir, bu meclis işbu mukavelename ve buna mülhak nizamnamede tesbit edilen şerait dairesinde bir heyeti icraiye tayin eder.

Beynelmilel Muavenet Birliği Meclisi Umumisi, Beynelmilel Muavenet Birliği umum âzasının her aza için bir Murahhas itibarile, Murahhaslarından mürekaptır .

Beynelmilel Muavenet Birliği âzasından her biri kendisini Milli Salibiahmer Cemiyetile yahut 5 inci maddede işaret edilen milli teşkilâtın birisile temsil ettirebilir .

Madde 7 — Beynelmilel Muavenet Birliğinin merkezi Cemiyeti Akvamın

yerleştiği şehirdedir. Birlik idari dairelerinin umumu veya bir kısmı heyeti icraiye nin tayin edeceği herhangi bir mahalde bulundurulabilir .

Madde 8 — Gayei teşekkülü hudutları dahilinde ve muhtelif milli kavanini mevzuaya muvafık bulunmak şartile Beynelmilel Muavenet Birliği gerek doğrudan doğruya, gerek kendi nam ve hesabına hareket eden herhangi bir zat vasıtasile dava ikamesi, meccanen veya ivaz mukabilinde ve 12 inci maddede tayin edilen takyidat dahilinde emval ve emlak sahibi olmak hakkını haizdir .

Madde 9 — Cemiyeti Akvam âzasından her biri ve âza olmayan ve fakat işbu mukavelenameye iştirak etmiş bulunan her Devlet Beynelmilel Muavenet Birliği için bir sermayei iptidaiye teşkiline iştiraki taahhüt eder . Bu sermaye her biri 700 İsviçre frangı kıymetinde hisselerle taksim olunmuştur .

Cemiyeti Akvamın her âzası , bu hisselerden, Cemiyet masarifine derecei iştirakinin tazammun eylediği hisse adedine müsavi adette hisse iştirak eder.

Cemiyeti Akvam âzasından olmayan hükûmetlerin hissei iştiraki Cemiyeti Akvam âzasının iştirakini tesbit için mer'i olan perensiplere tevfiķan heyeti icraiye tarafından tayin olunur.

Madde 10 — Yüksek âkitlerden her biri işbu mukavelenamenin tatbik edildiği aksamı arazisi üzerinde Beynelmilel Muavenet Birliğinin hesabına hareket edecek olan teşekküllerin yerleşmeleri, memurların serbestçe dolaşabilmeleri, eşyalarının nakli ve muavenet ameliyeleri ve keزالık talep ve teşviklerine ait neşriyat ve ilânat için en müsait muafiyetler ve kolaylıklar teminine, kanunlarının müsaadesi nisbetinde sarfı gayret edecektir.

Madde 11 — Beynelmîlel Muavenet Birliğinin menabii varidatı 9 üncü maddede zikredilen sermayeyi iptidaiyeden başka sınırlardan teşekkül eder.

1 — Hükûmetlerin verebilecekleri ihtiyari tahsisat.

2 — Ahaliden toplanan mebalîğ .

3 — 12 inci maddede tasrih edilen ianeler.

Mrdde 12 — Beynelmîlel Muavenet Birliği her cins iane kabul edebilir. İane-ler bilâkaydû şart verilebileceği gibi sahipleri tarafından şart dermeyam yahut hasren bir yere tahsisini zikir suretile filân memlekete, filân nevi felâketlere, veyahut gösterecekleri muayyen bir felâkete tahsis edilmiş olabilir.

İaneler ancak Beynelmîlel Muavenet Birliğinin işbu mukavelenamenin 2 inci, 3 üncü maddelerinde tarif edilen gayesine ve alâkadar hükûmetlerin hüsusi kavanini mezunlarına muvafık olduğu takdirde kabul edilir.

Madde 13 — İşbu mukavelenamede hiç bir hüküm 5 inci maddede işaret olunan ve kendi namû hesaplarına hareket eden cemiyet ve müessesatın hürriyetine zarar iras edecek surette tefsir olunamaz.

Madde 14 — Yüksek Âkitler işbu mukavelenamenin tefsir veya tatbıkına müteallik olarak aralarında tahaddüs edebilecek ihtilâfların, doğrudan doğruya icra edilecek müzakerat veyahut her hangi diğer bir dostane sureti tesviye ile halli mümkün olmadığı takdirde, bir karara iktiran etmek üzere Beynelmîlel Daimi Mahkemei Adalet'e gönderilmesini tahtı karara almışlardır .

Mahkeme icabında âkitlerin yalnız birinden sadır olan talep üzerine de ihtilâfa vaziyet edebilir.

Aralarında ihtilâf çıkan hükûmetler veyahut bunlardan birisi Beynelmîlel

Daimi Mahkemei Adalet'e muteallık 16 birinci kânun 930 tarihli protokola iştirak etmemişse, bu ihtilâf tarafeynin arzularına ve her birinin teşkilâtı esasiyeleri kavaidine tevfiikan, ya Beynelmîlel Daimi Mahkemei Adalet'e, yahut beynelmîlel ihtilâfların sulhan tesviyesine mütedair 18 birinci teşrin 907 tarihli mukavelenameye tevfiikan teşkil edilmiş bir hakem mahkemesine veyahut başka herhangi bir hakem mahkemesine tevdi edilir .

Madde15 — Fransızca ve İngilizce metinleri mütesaviyen muteber olan işbu mukavelename bu günkü tarihi taşıyacak ve 30 Nisan 1928 tarihine kadar Cemiyeti Akvam âzası ve âza olmayıp Cenevre konferansında temsil edilen ve yahut Cemiyeti Akvam Meclisi tarafından kendilerine berayi imza bir mukavelename nüshası gönderilen her Devlet namına imza edilecektir.

Madde 16— İşbu mukavelename tasdık tabidir. Tasdiknameler Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisine teslim edilecek, Kâtibi Umumi de tasdik keyfiyetini vaziülümza yahut iştiraki lâhik olan her hükûmete resmen tebliğ edecektir.

Medde 17 — 1 Mayıs 1928 den itibaren Cemiyeti Akvam âzasından her biri ve 15 inci maddede zikredilen her hükûmet işbu mukavelenameye iştirak edebilir.

Bu iştirak Kâtibi Umumilik hazinei evrakına vazedilmek üzere Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisine vaki olacak bir iş'arı resmî ile icra olunur.

Kâtibi Umumi bu teslim keyfiyetini derhal vaziülümza yahut iştiraki lâhik olan her hükûmete resmen bildirir .

Madde 18 — İşbu mukavelename ancak taahhüt ettikleri iane mecmuu altı yüz hisseye balığ olan asgari on iki Cemiyet

Akvam âzası veya âzası olmayan Hü - kümet namma tasdikname veya iştirak - namenin tevdiinden sonra mevkii mer - iyyete girecektir. Mukavelenamenin mevkii tatbika konacağı tarih bu tasdik ve iştiraklerin sonuncusunun Kâtibi Umumiye vusulünden sonra doksandüncü gündür.

Muahharen işbu mukavelename âkit - lerden her biri hakkında tasdikname veya kabüle dair iş'arı resminin vusulünden doksan gün sonra meriyülicra olacaktır.

Bu maddenin tatbiki için Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi Cemiyeti Akvam âzasından olmayan âkit hükûmetlerin hisseleri olarak muvakkat bir mikdar takdir edecektir.

Cemiyeti Akvam misakının 18 inci maddesi ahkâmına tevfiakan, Kâtibi Umumi işbu mukavelenameyi, mevkii tatbika girdiği gün tescil edecektir.

Madde 19 — Beynelmîlel Muavenet Birliğinin her âzası kararını bir sene evvel Kâtibi Umumiye ihbar şartile Birlikten çekilebilir.

Bu ihbarın Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisine vusulünden bir sene sonra mukavelename ahkâmının bu suretle ittihattan çekilen âzanın arazisinde tatbiki hitam bulur. Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi çekilme ihbarının ahzini Birlik âzasına resmen bildirecektir.

Madde 20 — Yüksek Âkitler imza, tasdik yahüt iştirak esnasında, işbu mukavelenamenin taraflarından kabulünün müstemlekeleri ile himayeleri yahut metbuiyetleri ve mandaları altına verilmiş olan âzanın tamamı veya bir kısmı hakkında hiç bir taahhüdü deruhte manasını tazammun etmiyeceğini beyan edebilirler; bu takdirde, bu şekilde vuku bulan beyanatla kastedilen arazi üzerinde işbu mukavelename meriyülicra olma - yacaktır.

Bilâhara Yüksek Âkitler işbu muka - velenamenin, yukarıki fıkrada zikredilen beyanat ile mevzuubahs olan arazilerinin tamamı veya bir kısmı üzerinde meriyü - licra olmasını talep eylediklerini Kâtibi Umumiye iş'ar edebilirler. Bu takdirde mukavelename, bu iş'arda zikredilen arazide, iş'arın Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi tarafından ahzından doksan gün sonra tatbik olunur.

Aynı veçhile Yüksek Âkitler her zaman işbu mukavelenamenin müstem - lekelerile, himayeleri yahut metbuiyetleri ve mandaları altına vazedilmiş olan arazinin tamamı veya bir kısmı üzerinde ademi tatbikını iltizam eylediklerini beyan edebilirler; bu takdirde, ilbarda zikredilen arazide işbu mukavelename - nin tatbiki ihbarının Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi tarafından ahzinden bir sene sonra hitam bulur.

Madde 21 — İşbu mukavelenamenin yeniden tetkiki Beynelmîlel Muavenet Birliği âzasının üçte biri tarafından her zaman talep edilebilir.

İşbu mukavelenameye müllhak niza - mnameler Meclisi Umumi tarafından tadil edilir. Bu takdirde Meclisi Umumi, âzasının dörtte üçünü cemetmeğe mecbur ve tadilâtın da hazır bulunan âzanın üçte ikisi tarafından tasdikı lazımdır.

Tastikan lilmekal salifüzzikir mura - hhaslar işbu mukavelenameyi imzala - mışlardır.

On iki haziran bin dokuz yüz yirmi yedide Cenevrede bir nüsha olarak yapı - lan işbu mukavelename Cemiyeti Akvam kitabeti hazinesi evrakına vazedilecektir, aştına mutabık olan birer sureti bil'cümle Cemiyeti Akvam âzasına ve âza olmayup konferansta emsil edilen Devlere tevdi olunacaktır.

Beynelmîl Muavenet Birliği nizamnamesi

Madde 1 — Her murahhasın Meclisi Umumi içtimalarında hazır bulunacak bir vekili olabilir, fakat bu yekil ancak asilin gıyabında istişari reye maliktir.

Beynelmîl Muavenet Cemiyetlerini yahut aynı evsafı haiz teşkilât ve müessesatı sairenin mümessilleri istişari mahiyette olmak üzere Meclisi Umumi içtimalarında hazır bulunmağa davet edilebilirler.

Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi, Meclisi Umumi içtimalarının kâffesine bizzat veya bilvekalâ iştirak edebilir.

Madde 2 — Meclisi Umumi, heyeti icraiyesinin daveti üzerine her iki senede bir Beynelmîl Muavenet Birliğinin merkezinde içtima eder.

Meclisi Umumi iki senelik fasıla esnasında heyeti icraiye tarafından tayin edilen her hangi bir mahalde içtima ettirilebilir. Heyeti icraiye Meclisi Umumi âzasından asgari dörtte birinin talebi üzerine mezkûr meclisi içtimaa davetle mükelleftir.

Meclisi Umumi, ilk içtima için Cemiyeti Akvam Meclisi tarafından davet edilecektir.

Madde 3 — Asgari üç ay evvel gönderilecek olan Meclisi Umumi davetnamesi ruznamei müzakeratı göstermelidir.

Meclisi Umuminin mukavelenamenin 21 inci maddesi kaydı ihtirazisi tahtında Beynelmîl Muavenet Birliği âzasının yarısının murahhasları içtimamda hazır bulunmadıkça müzakeratta bulunması muteber değildir. İşbu nizamname ile daha kuvvetli bir ekseriyet temini matlup olmayan bütün ahvalde Meclisi Umumi mevcut reylerin ekseriyetile karar verir.

Madde 4 — Meclisi Umumi, mevcut reylerin sülûsan ekseriyetile, heyeti icraiye âzasını ve vekillerini tayin eder. Aynı ekseriyetle işbu nizamname ahkâmının tatbiki için lâzımgelen bütün talimatnamelerini tanzim eder.

Meclisi umumi kendi dahili nizamnamesini ekseriyetle vücade getirir. Mezkûr nizamname müteaddit defa reye müracaat edildiği halde bir netice hasıl olmayan ahvalde heyeti icraiye intihabının ekseriyeti mutlaka ile olacağını mübeyyin bir hükmü ihtiva edebilir.

Meclisi Umumi Beynelmîl Muavenet Birliğinin bütün işlerle iştigale salâhiyettardır.

Madde 5 — Heyeti icraiyesinin yedi âzası vardır. Mezkûr âzalar ve vekilleri iki senelik bir müddet için tayin edilir.

Herhangi bir sebeple inhilâl vukuunda heyeti icraiye gûzar etmekte olan devrin hitamına kadar vekillerden birinin terfikle ikmal olunur.

Beynelmîl Salibiahmer teşkilâtının iki mümess li (Beynelmîl Salibiahmer Komitesi ve Salibiahmer Cemiyetleri Birliği) istişari mahiyette olmak üzere heyete iştirak ederler.

Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumusi heyeti icraiyesinin bütün içtimalarında bizzat veya bilvekalâ hazır bulunabilir.

Heyeti icraiye dahili talimatnamesini tanzim eder.

Madde 6 — Heyeti icraiye, reisinin daveti üzerine asgari senede bir defa Beynelmîl Muavenet Birliği merkezinde içtima eder. Diğer içtimaların tarih ve mahallerini reis tayin eder.

Madde 7 — Heyeti icraiye Beynelmîl Muavenet Birliğinin vekilidir ve mükellefiyetler, şartlar tahtında veyahut muayyen masarîf raukabilinde olarak tevdi edilen menabii varidatın muhtar

idare memuru olabilir. Heyeti icraiye Beynelmîl Muavenet Birliğinin maksadına muvafık ve Birliğin namûhesabına her türlü muamelâtı icrada en vasi salâhiyete maliktir.

Heyeti icraiye, Cemiyeti Akvama, hükûmetlere, mukavelenamenin 5 inci maddesinde mezkûr teşkilâta ve bütün eşhası maddiye ve maneviyeye karşı Beynelmîl Muavenet Birliğini temsil eder. Huzuru mahkemede Beynelmîl Muavenet Birliği namû hesabına dava ikamesine ve müdafaasına ve akti sulha salâhiyettardır.

Heyeti icraiye muhtar idare memuru sıfatile para alır, kullanır, işletir, idare eder ve Beynelmîl Muavenet Birliği namına her nevi alışveriş mezuniyet verir; levazım tedarikini tanzim eder.

Heyeti icraiye Beynelmîl Muavenet Birliği paralarının işletilmesi hususunda nizamât vazeder.

Afet vukuunda heyeti icraiye Beynelmîl Muavenet Birliği namına faaliyet girmeye ve muavenetler tertibine ve nukut cemine salâhiyettardır.

Madde 8 — Heyeti icraiye 9 uncu maddedeki ahkâm mahfuz kalmak şartile salâhiyetini tamamen yahut kısmen âzasından birine yahut bir kaçma tevcih edebilir.

Madde 9 — Heyeti icraiye tarafından bir mükellefiyet, şart veya hususî bir tahsis ile mukayyet bir ianenin muhtar idare memuru sıfatile ifa olunmuş olan muamelât en aşağı iki imza ile yapılmak lâzımdır. Muamelâtı tasarrufiyede de keza böyledir.

Madde 10 — 18 inci madde ahkâmına hâlel getirmeksizin Heyeti icraiye seneden seneye Beynelmîl Muavenet Birliği âzasına hitaben faaliyet ve muamelâtının bir raporunu kaleme alır.

Bundan maadda bu rapor Cemiti Akvam Meclis ve Heyeti Umumiyesinin itilama arz edilmek üzere Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisine tevdi olunur. Kezalik mezkûr rapor halkın nazarı itilama da vazolunur.

Madde 11 — Heyeti icraiye refakatinde gerek münferiden gerekse müctemian reylerine müracaat edebilecek olan eksperler bulunur.

Eksperler alâkadâr âza ile mutabık kalmarak her coğrafi mıntaka için bir veya müteaddit olmak üzere Heyeti icraiye tarafından tayin olunur.

Eksperler üç sene için tayin olunur ve mıntakalarında ikamet mecburiyetindedirler. Heyeti icraiye ahval, icap ettirdiği takdirde yukarıda zikrolunan eksperlerden maadda bir merkezde ikamet mecburiyetinde olmayan vekil eksperler tayin edebilir.

Eksperlerden ve vekil eksperlerden her birinin tayini alâkadâr âza veya âzaların muvafakatlerinin istihsaline mütevakıftır.

Madde 12 — Heyeti icraiye, muavenetlerine lüzum görüldüğü zaman eksperleri içtimaa davet eder yahut ahvalın icap ettirdiği her zaman muhabere ile mütalealarını alır.

Madde 13 — Meclisi Umumi muraahhaslarının tebdili mekân ve ikametlerine ait masarîf ve tazminat bunları tayin eden makamat tarafından deruhde olunur. Heyeti icraiye azalar ile eksperlerin tebdili mekân ve ikametlerine ait masarîf ve tazminat Beynelmîl Muavenet Birliği bütçesinden ifa olunur.

Heyeti icraiye âzası ile eksperlerin memuriyetleri hiç bir maaş itasımı müstelzim değildir.

Madde 14 — Beynelmîl Salibiahmer teşkilâtı, (Beynelmîl Saliahmer

Komitası ve Salibiahmer Cemiyetleri İttihadı) kendi masraflarile ve varidatlarile kabili telif olduğuna hükmedecekleri hudut dahilinde Beynelmîl Muavenet Birliğinin merkezi ve daimi hidematını temine davet edileceklerdir.

Bu hidemat Heyeti icraiyesinin idaresi altına konulmuştur.

Madde 15 — Muavenet işi her muntakada bulunan ve mukavelenin 5 inci maddesinde zikredilen teşkilâtlar tarafından Beynelmîl Muavenet Birliği hesabına icra edilir. Eğer aynı muntakada muhtelif devletler bulunur yahut bir muntakada yukarıda zikredilen teşkilâtlardan muhtelif teşkilât muavenet filine iştirak ederse Heyeti icraiye mesainin ve muavenet tevzii hususunun tanzimi için bilcümle faideli tedbirleri ittihaz eder. Billassa bu gaye için bu teşkilâtların muvafakatile azalarının intihabında kabiliyeti fenniye, müktesep tecrübe ve idari icabatı nazarı dikkate alarak mahalli heyetler teşkil eder.

Afet vukuunda Heyeti icraiye usulen alâkadar muntakadaki eksperler delâletile haberdar edilir.

Madde 16 — Beynelmîl Muavenet Birliği sermayei iptidaiye ve lüzumlu göreceği diğer sermayelerden maada olarak atidekilerini de teşkil eder:

1 — Berveçhiati teşkil edilmiş bir idare sermayesi.

a) İptidai sermayenin ve atide mezkûr ihtiyat akçesinin varidatıle,

b) Yüzde biri tecavüz etmemek üzere Beynelmîl Muavenet Birliği emri altına vazolunan mebalighden yapılacak tevkifatla:

Beynelmîl Muavenet Birliğinin adı ve daimi masarifi istisnaen Beynelmîl Salibiahmer teşkilâtları (Beynelmîl

Salibiahmer Komitası ve Salibiahmer Cemiyeti İttihadı) tarafından temni edilmediği takdirde, işbu idare sermayesi masarifi mezkûreye karşılık olur.

2 — Berveçhiati teşkil edilmiş bir ihtiyat akçesi:

a) Tahsis edildikleri mahallere tamamen sarfedilmeyen varidatın bakayasile,

b) Mahalli sarf tahsis edilmeksizin Beynelmîl Muavenet Birliği emrine verilen bilcümle mebalighden ifraz edilecek ve icabatı idare sermayesi için kabul olunan tevkifatla birleştirildiği takdirde yüzde beşi geçmiyecek olan bir para ile

Bu ihtiyat parası her şeyden evvel mukavelenamenin 9 uncu maddesinde nazarı dikkate alınan iptidai sermayenin yeniden teşkiline ve fazla olarak hiç bir hususi iane mevcut olmıyan afetlere karşı yapılacak muavenetleri tedarik ve ya ikmale yarar.

Madde 17 — Beynelmîl Muavenet Birliğinin paraları, masarifi cariye için muktazi mebaligh müstesna olarak, gerek Cemiyeti Akyam paralarının mevzu bulunduğu müessesatı maliyeye, gerek Meclisi Umumi tarafından kabul edilen diğer müessesata tevdi olunur.

Madde 18 — Her sene Heyeti icraiye tarafından Beynelmîl Muavenet Birliğinin bir plânçosu tanzim olunur. Bu plânço Beynelmîl Muavenet Birliğinin makbuzat ve medfuatına ait vaziyetini ve her afete müteallik muamelâtı ihtiva eden hesabı gösterir.

Madde 19 — Cemiyeti Akvam, kendisi tarafından tayin edilecek şerait dairesinde ve bundan dolayı kendisine hiç bir mes'uliyet teveccüh etmemek şartile Beynelmîl Muavenet Birliği hesabının kontrolunun teminine davet edilmiştir.